

kakoršnim so umetniki onega časa lepšali dvorane po palačah. (Konec prih.)

Politične stvari.

Odstavljeni kralj bavarski.

Zopet se je pri človeku, ki je bil po svojem rojstvu poklican na odlično mesto človeške družbe potrdila stara resnica, da je pamet največji dar božji. — Kralj bavarski Ludevít II., še ne popolnem 41 let star, prisilil je s svojo brezumno potratljivostjo, s popolnem zanemarjenjem vladarskih dolžnosti in s takim vedenjem, po katerem se ne more drugače soditi, kakor da se mu je pamet zmešala, svoje sorodnike n vlado, da so mu vladarstvo odvzeli.

Zdavnej uže, bo uže gotovo 10 let, odkar ves svet očitno govori o prenapetem in pameti nasprotnem ravnanji bavarskega kralja. Pred ljudmi se je skrival, iskal samote, dal si je zidati čudovito lepe gradove, pa čisto le za samega sebe, nikdo drugi ni smel približati se njegovim svetiščem, krog in krog postavljene so bile straže.

Zidaril je kralj ne gledé na svoje premoženje in na primerno visoke kraljevske dohodke (4 milijonov mark na leto) in konec tega gospodarstva bil je ta, da so se tudi bogati viri konečno posušili, dolgovi so narastli, kakor se govori, do blizo 20 milijonov in za vsakdanje potrebe ni nihče več hotel kralju posoditi, kar je bilo vsakemu jasno, da pri nadaljevanji take potrate konečno vsakdo pride ob svoj denar.

Vrh tega postalo je vedenje kraljevo bolj in bolj brezumno, ni se pečal z nikomur več razun s svojim brivcem in pa stražniki; noben minister, noben sorodnik ni smel več k njemu in na pisma ni dajal odgovorov — in tako je to čudovito brezumno vladanje siloma prišlo do kraja ravno minuli teden. Dežela je preveč trpela pri vladanji brez glave, kralj brez denarja postajal je tudi od dné do dné bolj razdivjan in tako so po preočitni želji vsega kraljestva segli sorodniki kraljevi vmes in so po velikih zaprekah in težavah pod varstvo dejali kralja zavolj blaznosti in mu postavili za vladarja namestnika onega, ki je izmed sorodnikov poklican za naslednika, namreč stric kraljev princ Luitpold. Uže prej so kralja opazovali zdravniki, novejši čas odposlan je bil še posebej sloveč zdravnik za umobolne h kralju ter ga je opazoval v obleki stražnika nepoznan.

Vrh tega je bilo namenjeno, da gré do kralja večá vladina komisija, obstoječa iz treh ministrov in štirih zdravnikov, katera naj bi ga opazovala in mu potem naznanila sklep vladarstva, da se njemu odvzame vladanje ter se to izroči postavno poklicanemu vladarstvu. Zato je odbrana komisija odšla h kralju, toda on izvedel je še o pravem času, kaj se snuje zoper njega in zato je naročil, da straže nikoga ne smejo pustiti do njega in ako treba, da odženo siloma vsakega bodisi minister ali kdor koli. Ko je tedaj prišla dotična komisija z ministrom Crailsheimom na osamljen kraljev grad, zabranil se jej je uhod.

Grof Holnstein, nadzornik kraljevih hlevov in ljubljeneec kraljev, prišel je konečno do kralja, pa, ko mu je začel govoriti o namenu svojega in dotične komisije prihoda, dal ga je kralj v zapor, iz katerega je bil potem rešen še le čez več časa.

Vladarstvo, katero se je po večkratnih poskušnjah prepričalo, da se z lepo pri kralju nikakor več opravilo ne bo, proglasilo je konečno minuli četrtek razglas, v katerem se naznanja bavarskemu ljudstvu, da je kralja zadela huda nesreča težke bolezni, vsled katere je po-

stal nezmožen dalje oskrbovati vladanje. Vsled tega prevzame vlado stric kraljev princ Luitpold.

Na Bavarskem ta razglas vladarstva ni izbudil nikakoršnega čudenja, ker je bilo vse ljudem uže prej bolj na drobno znano in so uže težko pričakovali, kedaj bo enkrat konec brezpametnemu gospodarstvu.

Odstavljen kralj je rojen l. 1845., 25. avgusta. Ko je njegov oče Maksimilijan dne 10. marca 1864. l. nagloma umrl, poklican je bil na prestol, ravno ko je imel pričeti svoj vseučilišni poduk. — Leta 1867., ko je kralj dopolnil svoje 22. leto, nastala je govorica, da se je kralj zaročil s princesinjo Sofijo, najmlajšo sestro cesarice avstrijske. Veliko je bilo tedaj čudenje, ko se je zopet čulo, da je kralj raztrgal to zaroko. — Kasneje poročila se je princesinja Sofija z vojvodom Alenconskim s Francoske. Od onega časa se je kralj bolj in bolj skrival, začela se je tedaj doba onih posebnih gledaliških predstav, katerih razun kralja ni smel poslušati nihče drugi in pri katerih se igralke pevke niso smele nikdar prikazati. Kralj iskal je bolj in bolj samote. Wagnerjeve skladbe zmešale so mu glavo še bolj — in vcepila se mu je domišljija, da je neko čeznatorno bitje mnogo višje od družih ljudi, in od te domišljije bržčas ne bo ozdravil nikdar. Nekateri zdravniki trdijo, da odstavljenja svojega od vladanja ne bo dolgo preživel.

Naslednik, oziroma namestnik kraljev, princ Luitpold, je v 66. letu starosti svoje, bil je dosedaj poveljnik vojne in namestnik kraljev v državnem svetu. Ljudstvo ga spoštuje zarad njegove zmernosti in razumnosti in izrekoma katoliška konservativna stranka je z njim zadovoljna, ker misli, da ga sme prištevati k svojim, akoravno zmernim pristašem. Poznavatelj bavarskih razmer zagotovil nam je, da je bavarska konservativna (vladajoča) stranka po vsem zadovoljna s tem vladarskim naslednikom, ker ji bo gotovo, akoravno ne takoj, pomagal k zasluženemu vplivu. Nov vladar ne bo silil z glavo skoz steno, za to je za sedaj obdržal tudi Luz-ovo vlado, gotovo pa ta dolgo ne bo ostala na krmilu, ker to jej je bilo do sedaj samo vsled kraljeve nezmožnosti mogoče, akoravno večina bavarskega deželnega zbora ni nikdar odobravalá dosedanjšega samo brezumnemu kralju in pa morebiti Bismarku prijetnega vladanja.

Govor gosp. poslanca dr. Poklukarja

v državnem zboru dné 13. maja 1886 o odpisovanji zemljiščnega davka.

(Konec.)

Če hočemo odkritosrčni biti, tudi tega ne smemo zamolčati. Če Tirolci do leta 1882. niso nikake poslopnine plačevali, ker je ravno imeli niso, jim tega ne bo nihče očitil. Zavarujemo se pa proti temu, da bi morda iz tega kdo sklepati utegnil, da zaslužijo večje pozornosti, kakor mi, ki smo ta davek uže desetletja leto na leto zvesto vplačevali. Prav tako je s trditvami gosp. predgovornika o pričetku proletarijata po deželi, o velikih stroških njenih in o propadanji kmetijstva sploh, posebno pa o nezgodah po vinorodnih krajih. Saj rad priznavam, da je od tega mnogo resničnega; saj rad verjamem, da se vedno slabeje godí; toda tako ni le na Tirolih. Iz lastne domačije, ki me je semkaj poslala, Vam lahko mnogo takih izgledov navedem iz skušenj, ki sem si jih nabral pri popotovanji po deželi ob času urejevanja zemljiščnega davka. Po Suhi Krajini, to je kos dežele pod Ljubljano, med Novim mestom in Metliko ležeč, in po Krasu, smo Vam po cele dni daleč